

Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora o prispevku migrantov podjetnikov h gospodarstvu EU (mnenje na lastno pobudo)

(2012/C 351/04)

Poročevalka: **ga. KING**

Evropski ekonomsko-socialni odbor je 19. januarja 2012 sklenil, da v skladu s členom 29(2) poslovnika pripravi mnenje na lastno pobudo o naslednji temi:

Prispevek migrantov podjetnikov h gospodarstvu EU.

Strokovna skupina za zaposlovanje, socialne zadeve in državljanstvo, zadolžena za pripravo dela Odbora na tem področju, je mnenje sprejela 3. septembra 2012.

Evropski ekonomsko-socialni odbor je mnenje sprejel na 483. plenarnem zasedanju 18. in 19. septembra 2012 (seja z dne 18. septembra) s 135 glasovi za, 2 glasovoma proti in 10 vzdržanimi glasovi.

1. Povzetek in priporočila

1.1 Prispevek podjetniških dejavnosti migrantov v Evropi je v zadnjem desetletju vse večji. Ti podjetniki prispevajo h gospodarski rasti in zaposlovanju, pogosto oživijo zapostavljene obrti in rokodelstvo ter so vse bolj udeleženi pri zagotavljanju blaga in storitev z dodano vrednostjo. Prav tako so tudi pomembna povezava s svetovnimi trgi in so pomembni za vključevanje migrantov na trg dela, saj ustvarjajo delovna mesta zase, vse bolj pa tudi za priseljence in domačine ⁽¹⁾.

1.2 EU je javno priznala, da lahko migranti podjetniki ključno prispevajo k trajnostni rasti in zaposlovanju. Pomembno pa je, da se to priznanje ne obravnava ločeno od nujnih prednostnih nalog oblikovalcev politik EU. Dinamičen, trajnosten in v rast usmerjen sektor migrantov podjetnikov bi moral dejansko biti del strategije za rast in delovna mesta, Akta za mala podjetja, strategije Evropa 2020 in novega programa COSME, saj je bil v njih že izpostavljen pomen visoke stopnje rasti in MSP z dodano vrednostjo, ki so v ospredju gospodarstva EU, usmerjenega v trajnostno rast.

1.3 Migranti podjetniki tudi izboljšujejo družbene možnosti migrantov, ustvarjajo več družbenega vodenja, dajejo zgled v družbi, zlasti za mlade, povečujejo samozaupanje ter spodbujajo socialno kohezijo z oživljanjem ulic in sosesk.

1.4 Odbor pozdravlja sporočilo Komisije ⁽²⁾, ki priznava "pomembno vlogo migrantov kot podjetnikov" in navaja, da bi bilo treba okrepiti tudi "njihovo ustvarjalnost in inovativnost". EESO pozdravlja tudi ugotovitev, da bo "spodbujanje

nadnacionalnega podjetništva z bolj dinamično strategijo dajalo prednost podjetnikom, ki delujejo v državah članicah EU in partnerskih državah. Taka podjetja lahko ustvarjajo delovna mesta v državah izvora ter prinašajo koristi v smislu vključevanja migrantov in spodbujanja trgovine med državami."

1.5 Zaradi vse višje brezposelnosti je ustvarjanje kakovostnih delovnih mest ključna prednostna naloga EU in je zato zdaj še pomembnejše, da oblikovalci politik EU priznajo pomemben prispevek podjetij v lasti migrantov za gospodarstvo EU, tako na lokalni ravni kot vse bolj tudi na mednarodnih trgih, na katerih še vedno obstaja povpraševanje po blagu in storitvah iz EU. To je v skladu s strategijo Komisije, katere cilj je pomagati malim in srednje velikim podjetjem, da razširijo poslovanje zunaj EU, saj mednarodna dejavnost krepi rast in konkurenčnost ter podpira dolgoročno vzdržnost podjetij v EU.

1.6 Odbor priporoča, da se okrepi "ustvarjalnost in inovativnost" migrantov podjetnikov, na ravni EU ter nacionalni in lokalni ravni pa sprejmejo posebni ukrepi. Tako bi odpravili diskriminacijo in ustvarili enake pogoje za vse, da bi lahko prispevali k vključujoči rasti in kakovostnim delovnim mestom.

1.6.1 Na ravni EU bi oblikovalci politik morali:

— v okviru strategije Evropa 2020 priznati potencial podjetništva migrantov za večjo gospodarsko rast;

— v evropski strategiji zaposlovanja priznati potencial podjetništva migrantov za ustvarjanje delovnih mest. Trenutno se ta strategija osredotoča zgolj na plačano zaposlitev kot sredstvo vključevanja migrantov;

⁽¹⁾ Rath, J., Eurofound (2011), *Promoting ethnic entrepreneurship in European cities* (Spodbujanje etničnega podjetništva v evropskih mestih), Urad za publikacije Evropske unije, Luxembourg.

⁽²⁾ Evropski program za vključevanje državljanov tretjih držav, COM(2011) 455 final in SEC(2011) 957 final.

- v evropski politiki vključevanja migrantov priznati pomen podjetništva migrantov;
- skupaj z Eurostatom in državami članicami opredeliti in zbrati zanesljive in usklajene statistične podatke o gospodarskem in družbenem prispevku migrantov podjetnikov v vsej EU. To bi EU pomagalo, da bolje oblikuje politike priseljevanja;
- še naprej spodbujati javno podporo za podjetnike, da se preprečijo negativne posledice za inovacije, podjetništvo in rast podjetij, ker perspektivno podjetje nima možnosti za dostop do ustreznih sredstev;
- oblikovati okvir za povečanje ozaveščenosti ter spodbujati izmenjavo dobrih praks v programih, ki krepijo zmogljivosti in možnosti preživetja migrantov podjetnikov;
- razviti strateška partnerstva z državami izvora, ki si proaktivno prizadevajo, da bi skupnosti diaspore v EU neposredno vključili v podjetniške dejavnosti tako v državi izvora kot v EU;
- po potrebi uporabiti trgovinske sporazume kot mehanizem za spodbujanje skupnih podjetniških dejavnosti med migranti podjetniki iz EU in njihovimi državami izvora. Tako bo zagotovljena podpora v okviru strategije EU za pomoč malim in srednje velikim podjetjem pri širitvi njihove dejavnosti zunaj EU.

1.6.2 Države članice EU bi morale:

- priznati in spodbujati podjetništvo migrantov kot del širše politike vključevanja;
- pregledati zakonodajni in strukturni okvir za ustanavljanje podjetij na splošno, pri čemer je treba zmanjšati nepotrebne upravne zahteve, ki so lahko ovira za ustanavljanje podjetij;
- zmanjšati tveganje nezakonitega priseljevanja, zlasti nezakonitega zaposlovanja, z izvajanjem Direktive 2009/52/ES⁽³⁾ Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2009. Člen 14 te direktive državam članicam nalaga, da "zagotovijo, da se na njihovem ozemlju izvajajo učinkoviti in ustrezni inšpekcijski pregledi";
- prispevati k povečanju stopenj dolgoročne zaposlitve z zagotavljanjem večje podpore obstoječim podjetjem migrantov, zlasti podjetjem, ki jih vodijo ženske in mladi, da bi ta podjetja postala bolj vzdržna;
- povečati ozaveščenost in okrepiti zmogljivosti posredniških organizacij, kot so trgovinska združenja, trgovinske zbornice

in zadrage, da bodo lahko tem podjetjem zagotovile podporo pri izpolnjevanju pravnih zahtev, kot so delovno-pravni in davčni predpisi.

1.6.3 Lokalne oblasti in civilna družba, vključno s socialnimi partnerji, bi morale:

- nadaljevati programe, ki krepijo človeški in socialni kapital migrantov podjetnikov z zagotavljanjem različnih storitev, kot so svetovanje in obveščanje, usposabljanje, mrežno povezovanje in mentorstvo;
- ustvarjati ali povečati priložnosti za migrante podjetnike z izboljšanjem dostopa njihovih organizacij do osrednjih organizacij;
- povečati vzdržnost podjetij migrantov. Več pozornosti je treba nameniti obstoječim podjetjem migrantov, zlasti v sektorjih z visoko dodano vrednostjo, in se ne osredotočati zgolj na ustanavljanje novih podjetij.
- dostop do posojil je zelo pomembno vprašanje na področju podjetništva, zato bi bilo treba oblikovati več programov za povečanje finančnega kapitala migrantov podjetnikov:
 - s seznanjanjem podjetnikov z viri financiranja;
 - z zagotavljanjem specifičnega usposabljanja zanje;
 - z izboljšanjem znanja, strokovnega znanja in razumevanja o kreditnih institucijah v tej posebni skupini poslovnih strank.

2. Splošne ugotovitve

2.1 Evropa se sooča s pomembnimi demografskimi spremembami: upad števila prebivalstva v več regijah, postopno staranje prebivalstva in nizka rodnost. Vendar pa se je skupno število prebivalstva EU v obdobju od 2004 do 2008 povečalo za približno 2 milijona oseb na leto predvsem zaradi neto migracije. Migranti so prispevali h gospodarski rasti držav sprejemnic na različne načine in s seboj prinesli nova znanja in veščine ter talente, prispevali k zmanjšanju trenda pomanjkanja delovne sile ter kot podjetniki ustvarjali nova podjetja.

2.2 Prispevek migrantov h gospodarstvu z neposrednim ustanavljanjem novih podjetij je vidik, ki ni bil deležen velike pozornosti. To mnenje bo nadgradilo obstoječe znanje o podjetništvu migrantov, v njem pa bodo predložena priporočila za spodbujanje in priznavanje uspeha podjetij migrantov ter nadaljnje povečanje njihovega prispevka h gospodarski rasti.

⁽³⁾ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:168:0024:0032:SL:PDF>

2.3 Podjetništvo in ustvarjanje delovnih mest med migranti v državah EU je težko primerjati, saj so v različnih državah na voljo različni viri podatkov, poleg tega pa ne obstaja mednarodno sprejeta opredelitev migranta podjetnika.

2.4 Ta dokument temelji predvsem na predstavitev stalne študijske skupine EESO za priseljevanje in vključevanje v okviru posvetovanja o prispevku migrantov podjetnikov h gospodarstvu EU, ki je bilo objavljeno 24. novembra 2011 ⁽⁴⁾.

2.5 Migrant podjetnik je opredeljen kot lastnik podjetja, ki ni rojen v EU in "ki si prizadeva ustvarjati vrednost z ustanovitvijo ali širitvijo gospodarske dejavnosti" ⁽⁵⁾. Podjetnik je lahko samozaposlen, tj. zaposluje samo sebe, ali pa zaposluje osebe ⁽⁶⁾.

2.6 To mnenje se osredotoča na samozaposlene podjetnike. Za primerjavo med državami članicami ter med migranti podjetniki in domačimi podjetniki so bili uporabljeni podatki iz raziskave EU o delovni sili. Poleg tega se dokument osredotoča na podjetnike v nekmetskih sektorjih, saj se ta standard uporablja za raziskave na področju podjetništva.

3. Značilnosti migrantov podjetnikov

3.1 Migranti so podjetnejši

3.1.1 Raziskava EU o delovni sili ⁽⁷⁾ kaže, da se trend podjetništva migrantov v posameznih državah EU razlikuje, pri čemer je delež polno zaposlenih migrantov podjetnikov za 1,5 do 2,9 odstotne točke višji od deleža domačinov v Združenem kraljestvu, Franciji, Belgiji ter na Danskem in Švedskem. Vendar pa je delež migrantov podjetnikov nižji od deleža domačinov na Portugalskem, v Španiji, Italiji, Grčiji, na Irskem, v Nemčiji in Avstriji.

3.1.2 Na regionalni ravni je na splošno stopnja samozaposlenih (domačinov in migrantov) višja v južni Evropi ter v srednji in vzhodni Evropi. Vendar pa se migranti v srednji in vzhodni Evropi samozaposlujejo v večji meri kot domačini, medtem ko je v južni Evropi ravno obratno.

3.1.3 Ta nadpovprečna zastopanost samozaposlenih migrantov na Poljskem, Slovaškem, Češkem in Madžarskem je delno povezana z razmeroma prožno vizumsko ureditvijo za migrante podjetnike in razmerami na področju zaposlovanja v teh državah. Nižje stopnje podjetništva migrantov v državah južne Evrope bi lahko bile posledica tega, da migranti v teh državah morda niso imeli časa, da ustvarijo potreben človeški,

fizični in socialni kapital za ustanovitev podjetja, ker ne govorijo tekoče jezika države ali pa imajo težave pri priznavanju svojih kvalifikacij.

3.1.4 Podatki o številu novih podjetnikov v posameznem letu tudi nakazujejo, da so migranti ponavadi podjetnejši kot domačini. V obdobju 1998–2008 se je povprečno število novih migrantov podjetnikov na leto skoraj podvojilo v Nemčiji (nad 100 000 na leto) in v Združenem kraljestvu (skoraj 90 000 na leto). V Španiji in Italiji se je v povprečju to število letno povečalo za šestkrat (nad 75 000 na leto) oziroma za osemkrat (46 000). V Franciji je bilo v istem obdobju zabeleženo manjše povečanje (za 35 000) ⁽⁸⁾.

3.1.5 Poleg tega so migranti glede na prebivalstvo države relativno gledano bolj podjetni kot domačini. V Združenem kraljestvu migranti na primer predstavljajo 8 % prebivalstva te države, medtem ko imajo v lasti približno 12 % vseh MSP.

3.1.6 Ta ugotovitev je v skladu z nedavno študijo Združenih držav, ki razkriva, da je delež priseljencev med lastniki malih podjetij 18 %, medtem ko je njihov delež v skupnem številu prebivalcev 13 %, delež delovne sile pa 16 % ⁽⁹⁾.

3.2 Vzdržnost podjetij migrantov

3.2.1 Prehod v podjetništvo v obdobju enega leta je med migranti višji, višji pa je tudi delež prenehanja podjetniške dejavnosti. Ta nižji delež preživetja morda nakazuje, da je samozaposlitev mehanizem za prehod v plačano zaposlitev, lahko pa nakazuje višji delež neuspeha podjetij migrantov. V Franciji je na primer samo 40 % podjetij v lasti tujih državljanov še vedno delovalo pet let po ustanovitvi, medtem ko je delež takih podjetij v lasti francoskih državljanov 54 % ⁽¹⁰⁾. V študiji OECD ⁽¹¹⁾ je bilo ugotovljeno, da je v primerjavi z domačimi podjetji verjetnost podjetij migrantov za preživetje tudi ob upoštevanju kvalifikacij, izkušenj in drugih dejavnikov za 27 % nižja.

3.3 Sektorji z visoko dodano vrednostjo

3.3.1 Obseg dejavnosti, s katerimi se ukvarjajo migranti podjetniki v državah gostiteljicah, je tako širok kot obseg dejavnosti domačinov. To preoblikovanje iz podjetij, ki oskrbujejo predvsem prebivalstvo iz svojih etničnih skupin, je deloma povezano z vse višjo ravno izobraženosti številnih migrantov, pa tudi s spremembami gospodarskih struktur postindustrijskih družb.

⁽⁸⁾ Povezava s statističnimi podatki: <http://dx.doi.org/10.1787/888932442104>

⁽⁹⁾ <http://www.fiscalpolicy.org/immigrant-small-business-owners-FPI-20120614.pdf>

⁽¹⁰⁾ Breem, Y. (2009), *Les entreprises créées en 2002 par des ressortissants des pays tiers: de plus grandes difficultés à survivre*, Infos Migrations, št. 13, Urad za statistiko, študije in dokumentacijo (DSED), francosko ministrstvo za priseljevanje, integracijo, nacionalno identiteto in solidarnostni razvoj.

⁽¹¹⁾ Open for Business: Migrant Entrepreneurship in OECD Countries, 2010.

⁽⁴⁾ <http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.events-and-activities-migrant-entrepreneurs-contribution-present>

⁽⁵⁾ Uveljavljena opredelitev OECD za podjetnika, OECD, 2008.

⁽⁶⁾ Rath, J., Eurofound (2011), *Promoting ethnic entrepreneurship in European cities* (Spodbujanje etničnega podjetništva v evropskih mestih), Urad za publikacije Evropske unije, Luxembourg.

⁽⁷⁾ http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/employment_unemployment_lfs/data/database.

3.3.2 Čeprav je v Evropi velik delež podjetnikov, rojenih v tujini, zaposlenih v sektorjih, ki so tradicionalno bolj povezani s podjetji migrantov (tj. trgovina na debelo in drobno), pa številni delajo tudi v sektorjih, ki niso povezani s tradicionalnimi etničnimi podjetji; približno 18 % migrantov podjetnikov dela v gradbenem sektorju, približno 8 % v strokovnem, znanstvenem in tehničnem sektorju, približno 6 % v proizvodnji in 6 % na področju zdravstva in socialnega varstva.

3.4 Profil

3.4.1 Splošen profil migrantov in domačih podjetnikov je podoben: ponavadi so to *kvalificirani moški*, pri čemer so trije od štirih *starejši od 35 let*. Migranti in domači podjetniki so v povprečju starejši od delavcev s plačano zaposlitvijo. Razlog za to bi lahko bilo to, da morajo pred ustanovitvijo podjetja pridobiti zadosten socialni in fizični kapital ter izkušnje.

3.4.2 Migranti podjetniki imajo v povprečju *višjo raven izobrazbe* kot domači podjetniki: približno 30–40 % migrantov podjetnikov ima visokošolsko izobrazbo.

3.4.3 Približno dve tretjini migrantov podjetnikov v državi sprejemnici *živi več kot deset let*, medtem ko je takih migrantov s plačano zaposlitvijo nekaj več kot 50 %.

3.4.4 Migranti iz različnih regij so različno dovzetni za podjetništvo: priseljenci iz Azije so za to najbolj dovzetni, priseljenci iz Latinske Amerike in Afrike pa najmanj. Razlike v izobrazbi in premoženju lahko pojasnijo velik del razlik v podjetniškem vedenjskem vzorcu med skupinami migrantov. To bi lahko pojasnili tudi s tem, da je v gospodarstvu nekaterih držav izvora višji delež podjetnikov, zato obstaja večja verjetnost, da bodo migranti iz teh držav ustanovili podjetje v državi sprejemnici.

3.4.4.1 Omeniti pa je treba, da so izkušnje migrantov različne glede na to, iz katere regije izvirajo. Tako na primer podatki za Združeno kraljestvo kažejo, da bi se delež zaposlenih moških in žensk iz pakistanske skupine migrantov povečal za 24 % oziroma 136 %, tj. za približno 96 000 zaposlenih več, če bi bila stopnja zaposlenosti te skupnosti enaka kot v primeru indijske skupnosti.

4. Okvir EU

4.1 Stockholmski program določa načrt za ukrepe Evropske unije na področju pravosodja in notranjih zadev v obdobju 2010–2014. Eden od vidikov je uspešno vključevanje migrantov za krepitev demokratičnih vrednot in socialne kohezije ter spodbujanje medkulturnega dialoga na vseh ravneh.

4.2 Evropski sklad za vključevanje s proračunom v višini 825 milijonov EUR za obdobje 2007–2013 podpira nacionalne

pobude in pobude EU, ki olajšujejo vključevanje priseljencev, ki niso iz EU, v evropsko družbo, in vključuje projekte na področju podjetništva migrantov in izobraževanja migrantov na področju podjetništva ⁽¹²⁾.

4.3 Sporočilo Komisije ⁽¹³⁾ *Evropski program za vključevanje državljanov tretjih držav* priznava pomembno vlogo migrantov podjetnikov, vendar pa njihov potencialni prispevek k trajnostni rasti in delovnim mestom ni vključen v vodilne evropske pobude, kot je strategija Evropa 2020.

4.4 Sveženj EU o zaposlovanju se osredotoča na plačano zaposlitev kot sredstvo za vključevanje migrantov. Vendar pa ne upošteva vloge migrantov podjetnikov, ki lahko prispevajo k ustvarjanju kakovostnih in trajnostnih delovnih mest ter k spodbujanju ekonomskega in socialnega vključevanja priseljencev in domačinov.

4.5 Oblikovalci politik EU bi morali dejavno in dosledno vključevati podjetništvo migrantov v strategije EU. Poleg tega bi morali v strategiji vključevanja migrantov tudi priznati in podpreti vlogo migrantov podjetnikov.

5. Prispevek migrantov podjetnikov

5.1 Trg dela

5.1.1 Raziskava EU o delovni sili (1998–2008) izpostavlja pozitiven prispevek migrantov podjetnikov k zaposlovanju, čeprav večina podjetnikov (domačinov in migrantov) zaposluje samo sebe.

5.1.2 V povprečju ustvarijo od 1,4 do 2,1 dodatnega delovnega mesta. Vendar pa je iz primerjav z domačimi podjetniki razvidno, da migranti podjetniki ustvarijo razmeroma manj delovnih mest. Izjema pri tem so Češka, Madžarska, Slovaška in Združeno kraljestvo, kjer se zdi, da migranti podjetniki ustvarijo več delovnih mest kot domači podjetniki.

5.1.3 Ta prispevek k skupni stopnji zaposlenosti se je s časom povečal. V obdobju 1998–2008 se je število oseb, ki so jih zaposlili migranti podjetniki, povečalo v Španiji, Italiji, Avstriji, Nemčiji in na Nizozemskem, medtem ko je bil prispevek k stopnji zaposlovanja v Združenem kraljestvu in Franciji vseskozi visok. Tako so na primer leta 2007 in 2008 migranti podjetniki na leto zaposlili več kot 750 000 oseb v Nemčiji, približno pol milijona oseb v Združenem kraljestvu in Španiji, skoraj 400 000 v Franciji ter približno 300 000 v Italiji.

⁽¹²⁾ http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/financing/fundings/migration-asylum-borders/integration-fund/index_en.htm

⁽¹³⁾ COM(2011) 455 final in SEC(2011) 957 final.

5.1.4 Relativno gledano ta prispevek k stopnji zaposlenosti ustreza približno 1,5–3 % celotne zaposlene delovne sile. Migranti največ prispevajo k skupni stopnji zaposlenosti v Luksemburgu (8,5 %) in na Irskem (4,9 %). Zaradi omejenih podatkov ni mogoče ugotoviti, ali migranti zaposlujejo predvsem druge migrante, vendar pa je iz nekaterih študij razvidno, da migranti zaposlujejo tako domačine kot druge migrante.

5.2 Gospodarstvo

5.2.1 Prispevek migrantov podjetnikov ni omejen na ustvarjanje delovnih mest, saj ti podjetniki prispevajo tudi k splošni gospodarski rasti države sprejemnice. Zelo težko je zbrati prave empirične dokaze glede dejanskega prispevka h gospodarstvu EU, vendar pa je iz podatkov iz Združenega kraljestva razvidno, da po ocenah ta prispevek h gospodarstvu Združenega kraljestva na leto znaša 25 milijard GBP, kar je 6 % bruto dodane vrednosti vseh MSP (430 milijard GBP leta 2007) ⁽¹⁴⁾.

5.2.2 To je primerljivo s podatki iz študije Združenih držav, iz katere je razvidno, da mala podjetja, v katerih je polovica ali več priseljencev lastnikov, po ocenah prispevajo 776 milijard USD na leto, kar je 13 % vseh malih podjetij (6 bilijonov USD leta 2007).

5.2.3 Dokaz so tudi podatki iz Francije, iz katerih je razvidno, da so leta 2009 priseljenci v Franciji od francoske države prejeli 47,9 milijarde EUR (socialno varstvo, nastanitev, izobraževanje itd.), prispevali pa so 60,3 milijarde EUR. Povedano drugače, priseljenci so k javnim financam prispevali neto 12,4 milijarde EUR sredstev ⁽¹⁵⁾.

5.2.4 EESO meni, da bi bil v EU prispevek višji, če bi migrantom podjetnikom, ki so zaposleni v neformalnem gospodarstvu, zagotovili potrebno podporo za prehod v formalno gospodarstvo.

5.3 Trgovina

5.3.1 Dokazano je tudi, da migranti podjetniki prispevajo k ustvarjanju tržnih priložnosti za države sprejemnice: stroški trgovinskega poslovanja z njihovimi državami izvora so namreč nižji, saj uporabljajo svoje mreže kontaktnih oseb in znanje o trgih svojih držav izvora. Na Švedskem na primer 22 % podjetij v lasti tujcev svoje blago in storitve vsaj delno usmerja na mednarodni trg, medtem ko to počne 15 % podjetij v lasti domačinov ⁽¹⁶⁾. Pokazalo se je tudi, da je bilo 10-odstotno povečanje deleža migrantov na Švedskem povezano s povprečno 6-odstotnim povečanjem izvoza in 9-odstotnim povečanjem uvoza ⁽¹⁷⁾. Iz te ugotovitve je razvidno, da imajo lahko migranti pomembno vlogo kot spodbujevalci zunanje trgovine, saj zmanjšujejo trgovinske ovire s svojimi državami izvora.

5.3.2 Drug primer je Združeno kraljestvo. Migranti podjetniki zagotavljajo neposreden dostop do rastoče skupnosti diaspore z ocenjenim razpoložljivim prihodkom v višini nad 30 milijonov EUR in ustvarjajo nove poslovne priložnosti na svetovnih trgih, kot so Indija, Kitajska ter afriške, karibske in latinskoameriške države.

5.4 Omeniti je treba, da podjetništvo migrantov ni povezano samo z ustvarjanjem delovnih mest in gospodarstvom. S tem se lahko izboljšajo družbene možnosti migrantov, ustvarja več družbenega vodenja, povečuje samozaupanje ter spodbuja socialna kohezija med državljani z oživljanjem ulic in sosesk.

V Bruslju, 18. septembra 2012

Predsednik
Evropskega ekonomsko-socialnega odbora
Staffan NILSSON

⁽¹⁴⁾ <http://www.bis.gov.uk/assets/biscore/enterprise/docs/b/11-515-bigger-better-business-helping-small-firms>

⁽¹⁵⁾ <http://www.europeanvoice.com/article/imported/time-to-value-migrants-contribution/74527.aspx>

⁽¹⁶⁾ Švedska agencija za gospodarsko in regionalno rast (2007).

⁽¹⁷⁾ Hatzigeorgiou v OECD (2010).